

VII. évfolyam

4. szám

1932 december hó

MAGYAR
TANÍTÓ JEJÖLTÉK
LAPJA

Szerkesztőbizottsági tagok :

Baja	Vargity Klára IV. éves
Baja	Bali Vendel V. éves
Budapest I. ker.	Csáki Imre V. éves
Budapest II. ker.	* * *
Budapest VI. ker.	Salvator intézet
Budapest IX. ker.	Balatonyi Irén V. éves
Csurgó	Horváth József V. éves
Debrecen	Gulyás Anna III. éves
Dombóvár	Merényi Kató V. éves
Eger	* * *
Eger	Inczédy Gyula IV. éves
Esztergom	Michalik Ernő V. éves
Győr	Németh Ferenc V. éves
Jászberény	Müller Ottó V. éves
Kalocsa	Faludy Márta V. éves
Kalocsa	Baksa György V. éves
Kiskunfélegyháza	Kirner Gyula III. éves
Kisvárd	Kádár Edit V. éves
Kőszeg	* * *
Kőszeg	Bokis Zoltán V. éves
Miskolc	Sulyan László IV. éves
Nyiregyháza	* * *
Pápa	Bősze Imre V. éves
Pápa (Ranolder int.)	* * *
Pécs	* * *
Sárospatak	Horpácsy Nándor V. éves
Sopron	Mikó Emma V. éves
Szeged	Kóczka Árpád V. éves
Szeged	* * *
Székesfehérvár	Kucsera Zsuzsanna II. éves
Veszprém	Kiss Aranka V. éves
Zalaegerszeg	Szalai Edit III. éves

Kérjük a többi intézetet is, hogy a szerkesztőbizottsági tagok nevét szerkesztőségünkbe minél előbb szíveskedjenek beküldeni.

F&S

A kiadásért és szerkesztésért felelős: Horváth B. Kristóf.

MAGYAR

TANÍTÓJELÖLTEK LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓNAPBAN JULIUS ÉS AUGUSZTUS KIVÉTELÉVEL

ELŐFIZETÉS: EGÉSZ ÉVRE 2 — P. EGY SZÁM 20 FILL.	FŐSZERKESZTŐ: IFJ. VADÁSZ ZOLTÁN TÁRSZERKESZTŐ: GAZSÓ ISTVÁN	SZERKESZTŐSÉG: KIR. KATHOLIKUS TANÍTÓKÉPZŐ INT. UJSZEGED.

Remélünk

új, erős reménnyel, hogy végre győz az igazság a kapzsisággal és emberi rosszakarattal szemben. Több mint egy évtizede élünk csonka határokon belül bizva, remélve, hogy amit kapzsiság elrabolt tőlünk nem lehet sokáig gonosz bitorlók zsákmánya. Azóta sokat konferenciáztak, kiábrándultunk, nem hittünk már a nagy fénnel összegyűlt világintézők igéreteiben. Európát ezalatt megbénította a gazdasági válság, vámháborút vívtak féltékenykedő országok, bezártak sok-sok gyárat: éhen maradt ezer meg ezer munkáscsalád. Tenni is kell valamit!

Csendben tanácskoznak mostmár és engednek a háború véres küzdelmeiben feldühödt lélekkel hozott határozatokból. Kereskedelmi szerződéseket kötnek, tenni akarnak, segíteni a nyomoron, ahova taszított ezreket az esztelen vámháború.

Remélünk és dolgozunk. Készülünk szent hivatásunkra: ifjúságot nevelni egy új Magyarországnak. Dolgozunk szent céltudattal és szakadatlan kitartással. Új fejezetet kezdünk a magyar történelemben: az újjászületés korszakát.

A téli éjszaka ünnepies pompájában leszálló karácsonyi Gyermekhez elvisszük szívünk meleg szeretetét és esdve kérjük, hogy hozza le a földre a menyország hangulatát, hozza le a szeretetét, hogy emberies élet legyen a földön. Igazság uralkodjon milliók felett: hogy kenyeret kapjon minden ember. Egyszerű pásztor együtt imádja aranykoronás királlyal! A szeretetben legyen egyenlőség és akkor béke is lesz a földön minden jóakarató ember szívében.

(Gazsó)

Glória

BALI VENDEL V. éves, Baja

Megtépáztak! Ezer sebből vérzünk!
 Keserűvé tették földi éltünk!
 Meggyaláztak, arcul csaptak minket,
 Elvették az ősi földjeinket.
 Megbántottak, de mi megbocsájtunk,
 S nem nyitjuk ki átokra a szájunk.
 Letörüljük könnyeinket
 S felemeljük szíveinket! Hozzád!
 Nehéz sorsunk némán tűrve,
 Imádságos ajakkal
 Köszöntünk és magasztalunk
 Szívből jövő szavakkal:
 Glória! Glória!

Mi elzengjük a glóriát Neked!
 Áhitattal ejtjük ki szent Neved!
 De kérünk, hogy jöjjön el a béke
 S boldog legyen Magyarország népe.
 Olyan boldog, amilyen volt régen,
 Mikor napunk ragyogott az égen.
 Lobogjon a magyar zászló
 Tisztán, mint a csillogó hó s büszkén.
 Akkor köszönt igazán a
 Megváltott Hungária,
 Mint karácsony éjtszakáján
 Az angyali harsona:
 Glória! Glória!

Az első karácsony

Poros Katalin 1. éves Budapest, Salvator-Intézet

Künn kacagva kergették egymást a hópihék, belepték a vén földet, az apró, piros háztetőket s bizonyára szívesen telepedtek volna le a falusiak ködmönjeire, vagy báránybőr süvegeikre is, azonban a hol hosszú, hol rövid utcákon egyetlen élőlény sem volt látható, mindenki benn tartózkodott a jó meleg szobában s úgy az apró nép, mint az öregek, áhítatos csendben vártak, várták a kis Jézust.

A tanítólakban is várta a kis Jézust valaki. Az új tanítónő. De ő nem anyagit kért a Kisdedtől, hanem lelki megnyugvást, örömet és főleg boldogságot. Hiszen még a legszomorúbb időben is boldogabb volt, mint most, mert mellette voltak anyja és testvérei, kiket oly forrón szeretett. S lám, milyen a sors? Semmit sem ad ingyen. Hamar adott neki állást. De hol? Egy eldugott kis faluban, a határ szélén, szereteteitől távol. Keserőséggel a szívében, jött e helyre, azonban a keserőséget kis tanítványai csak hamar örömmre, boldogságra változtatták át. Azért mégis sokszor támadt benné vágy anyja megnyugtató, lágy hangja, biztató mosolya s főleg szeretete után. Most is azt kívánta, hogy bárcsak repülni tudna, hogy e szent ünnepet a meleg, puha szülői házban tölthetné, anyja ölébe hajtva fejét, feledve mindent, úgy, mint régen. Könny szökött szemébe, mikor a multat összehasonlította a jelennel, a régi, meghitt karácsonyestéket a maival. De csak hamar letörölte elő-előtörő könnyeit, mert künn apró lépések zaja hallatszott. Kitekintett s a kiszűrődő világosságnál, kicsi tanítványait pillantotta meg. Eljöttek hozzá e szent estén, kicsi szívük szeretetét egy újabb tettel bizonyították be.

Bevezette az apró emberkéket szobájába, a kicsi karácsonyfához, meggyújtotta ezen a gyertyákat s mikor már mind égett, tanítványai bátortalan, vékony hangjukon elkézdtek a »Mennyből az angyal«-t. Énekük oly csodás hatással volt a tanítónőre, hogy szívét átjárta az az érzés, mely őt kiskorában mindig fogva tartotta a szent estén, az a nyugodt, boldogító érzés, amikor azt hitte, hogy szívében angyalok muzsikálnak. Az ének vége felé már maga is megnyitotta ajakát és szent áhítattal énekelt együtt tanítványaival. Ezután egy kisleány kedves, meleg hangon tolmácsolta az ő és társai jókívánságait s ezt a szerény ajándékok átadása követte. Egy gyerek sem volt, ki ne adott volna ajándékot, ha mást nem, szerető szívét. Tiszta volt ez a szív, amilyen csak egy ártatlan, érintetlen gyermeké lehet; tiszta, mint egy templom, melyben jut oltár a tanítónéninek is és melyben örökmécsesként ég a szeretet, a jó vezető iránt. Nem tudott mást adni a gyermekeknek, csak egy kis süteményt és mindegyiknek egy csókot s a

kicsinyek úgy távoztak, mintha legalább is Dárius kincsével térnének haza.

A tanítónő szemét újból könnyek lepték el, de ezt már az öröm, a boldogság varázsolta szemeibe. Sokáig nem tudott elaludni ezen az estén. Végre az álomtündér karjaiba vette, szép álmot bocsájtott szemére és mosolyt csalt ajkára.

Hulló falevél . . .

Wildmann Kálmán IV. éves, Kalocsa

Sápadnak, sárgulnak a falevelek; mélabússá változik a táj, a határ: haldoklik az élet; pusztul, pusztul, elenyészik. De a természet haldoklása pompás! Nem védekezik, nem szabadkozik, megadással, fenséges magatartással viseli sorsát. És én járom, járom a természetet, élvezem az elmúlást; élvezem annak minden fájaldalmát, minden tragikumát.

Sápadnak, sárgulnak a levelek; elválnak a törzsüktől, meglibbennek, lehullanak. Jön a kósza szellő; felöleli, magával ragadja, megforgatja, majd a játékba beleunva, lábamhoz sodorja őket. Fájdalmában utolsót zizzen a levél, elterül... meghal...

Lelkemben is hullanak a levelek; régi, régi, szép emlékek sárguló levelei... Hullnak, gyarapodnak... hullnak, haldoklanak... Felveszek egyet, nézem, forgatom, olvasgatom, s a levél mesél, régél egy kedves, régi, szép mesét.

* * *

Régen, régen, még kisdíák koromban történt. A vidék tele volt étellel, pirkadással. Lombkoszorút öltött az erdő, virágdíszbe bújt a táj, kacagott, dalolt az egész természet. Tavasz volt! Kacagott, dalolt az a néhány lány is, aki ott játszott, ott bohóskodott az erdő tisztásán. Lenge ruháskájukat meg-megbillentette a szellő, hajuk ragyogott a napsütésben, szemük életkedvtől, vídamságtól csillogott.

Jó rejtek a bokor; onnan nézem őket, onnan gyönyörködöm bennük. Szemem különösen azon a feketehajú, bársonyosszemű, kacagó alakon akad meg. Hej, az egész lelkemet beleadom ebbe a szemlélésbe; magamba szívom minden mozdulatát, elrabolom minden kacagását!

Ki ő? Mi teszi számomra oly vonzóvá?... Nehéz erre feleletet adni!... Vajjon ki vezérli a méhecskét, hogy megtalálja mézet-adó virágát? Vajjon, ki vezeti a serdülő szívet, hogy felfedezze öntudatlan szerelmének díszét, virágát?!... Én sem tudtam, csak éreztem, éreztem, hogy Ó... Ó!... És jó volt ez a maga tudatlanságában, a maga szüziességében, a maga varázssóságában!...

Csak állok és nézek: nézem a tavaszi verőfényt pazar pompáját; nézem magát a tavaszt, az életet, a szépséget...

És amint ott szemlélődöm, egyszerre csak megzörren szemközt a bokor és megjelenik egy maszatos, gúnyosan vigyorgó arc; kócos hajjal, gonosz ábrázattal. A gyanútlan játszadozók felé tart. Vajjon ki ne ismerné a faluban ezt a vásott, rakoncátlan alakot? Vajjon ki nem szenvedett még csínjei miatt? Már mindenki fél és tartózkodik tőle, mert tettei, vakmerőségei nem ismernek határt.... Most is tervezhet valamit; lerí ábrázatáról a gonoszság, amint a játszadozók felé oson.

Szerencsére, azok észreveszik a közelgő veszedelmet, rohan ki merre lát; sikoltás, futkosás hallatszik mindenfelé.

Megigézve folyton egy alakra figyelek. Menekül ő is!... Haja csapzottan lóg hátra, ijedten néz körül, mintha segítséget keresne és fut, fut egyenesen felém!... Már-már eléri a bokrot... mindjárt itt lesz, de... de most megbotlik... elesik!..., Üldözője már ott van mellette!... Jaj, mi lesz most!!... Én, mint egy belső erőnek és parancsnak engedve, elougrom, öklöm ütésre emelem, ott állok az üldöző előtt!... Minden tagom remeg, szívemet a torkomon érzem, szemem kidülled, mellem sebesen hullámzik... Elszántam magam mindenre!... De mielőtt még egy mozdulatot tehettem volna, hatalmas ütést éreztem a halántékomon, azután forgott, sötétedett velem minden... Végső erőmet összeszedve, emberfeletti erővel suhintottam egyet támadóm felé, valami zuhanást éreztem, azután elsötétedett előttem minden... és nem emlékeztem semmi többre...

*

Sötét, komor, fekete fellegek gomolyogtak körülöttem. Hátborzongató csend tátongott mindenfelé. Moccanni sem merem... A felhők gomolyogtak és mindjobban távolodtak tőlem... Végre valami átható szürkesség vett körül, mely úgy terpeszkedett el fölöttem, mint egy végtelen nagy, áthatolhatatlan kárpitfal. Egyszer csak meghasadt a szürkesség és vakító fényesség csapódott át rajta, oly erősen, olyan ragyogóan, hogy szinte megvakította az embert... Rózsaszínűvé változott körülöttem minden; valami szomorú, halk melódia zsongott a fülemben és a levegő megtelt könnyű, átható, negédes illattal.

Ahol a kárpitfal meghasadt és ahol az a nagy fény behatolt, egyszer csak végtelen távolságból megjelent egy alak; hosszú, fehér ruhában, rózsás szárnyakkal, virággal telehintve. Szép, fekete haja vállára omlott, egész testét valami átható fény övezte és bársonyos szemével engem nézett... Ő volt az!...

Én fel akartam ugrani, oda akartam rohanni eléje, de nem birtam!... Kezem, lábam le volt béklyózva, fejemet hasogatta valami, homlokomon éles, maró, fájdalmas folyadék folyt végig. Rettenetes kínjaim voltak!!... Kiáltani szerettem volna és nem jött hang a torkomra!...

Ő nézett, nézett egy darabig, majd megindult és könnyen, nesztelen léptekkel közeledett. Lehajolt hozzám, szép szemével

megsímogatott, kezét rátette sajtó homlokomra, megtörölte fájó halántékomat és én éreztem, amint elmúlnak kínjaim és helyébe valami boldog, leírhatatlan jóérzés tódult.

Ő pedig nézett, nézett, gyönyörű szemeit rám függesztette, majd mindig közelebb-közelebb hozta angyalian szép fejét... és... és egy édes, rózsaszínű semmibe olvadt minden...

Föleszméltem!... A nap kedvés, meleg sugarai végigcirógatták elbágyadt arcomat. Körülöttem az erdő lombjai suhogtak halkán, megihletődöttek. Szemem egy szomorú arcon, egy bársonyos, fekete szempáron akadt meg. Ő ott térdelt mellettem; formás, kicsi kezével homlokomat hűsítgette... És amint szemünk egymásba mélyedtek, amint tekinteteink összefonódtak, egyszerre édes melegség futott rajtam végig és valami magasztos, szent áhitat vett rajtam erőt... Megszólalni, dehogy mertem volna!...

* * *

Nincs tovább, vége a mesének... Az élet kósza szele haragos kedvében szétsodort bennünket. Elsodort engem is, elsodorta őt is... Ki tudja merre?... Ki tudja, hová?

Hullanak, haldoklanak, pusztulnak a levelek! Holt tetemeik lábam köré sodródni... Szomorú, elhagyott, melankólikus minden... Ősz van!...

Lehajlok, felveszek egy halovány, elsárgult, tovasodort levelet... Elteszem, elteszem emlékebe, elteszem örökre...

Rámosolyogtam

Temesváry István V. éves, Pécs

Kicsike bölcső csendes homályában,
Nyugott pillákkal, édesen aludtam.
Lelkem angyalszárnynon repült;
Valaki a bölcsőm mellett állt őrt,
Örömkönnyes szemekkel, —
Mozdulatlan.

Forró csók-sugarai visszahuztak
Habféhér kicsi vánkoscámra —
Szemem kinyitom, angyal-arc nézett,
Mégfogja bölcsőm — közelebb lépett
S én rámosolyogtam —
Az édesanyámra.

Cserkész lett a kis öcsém

Pataki Aranka V. éves, Budapest

Öcsikémből, a gyenge kis fiúból
Az iskola,-lám,-cserkészt faragott!
Először tette szép, szőke fejére
A kedves, széles cserkészkalapot.

Sápadt kis arcán örömrózsák égnek.
Kerekre tágul kék gyermekszeme,
Kicsi szívében nagy magyar önérzet
S a lelke napsugárral van tele.

Daloló ajkkal tanul menetelni.
(A végtelen, nagy magyar róna várja.)
Igy indul el a komoly élet utján
Egy szebb jövődjő új, kiskatonája.

Csak álom volt . . .

Szilvási Béla IV. éves Eger

A fiú sápadtan nézte a tovarohanó felhőket... Hullámos háját lágyan símogatta a májusi szellő. Körülötte szép volt minden; a kék ég, a tovasuhanó patak, a virágos rét...

Azután leszakított egy szál virágot. Kék volt, mint az ég és az Ő szeme... Nézte és azon gondolkozott; hogy mit csináljon vele; neki adja-e? — Csilingelő hang ütötte meg a fülét. Átnézett a virágzó bodzabokrokra. Egy sötéthajú leány ezüstszárnyú pillangót kergetett... Arca kipirult az örömtől, amikor megfogta. Azután ő is a virágzó bodzabokorra nézett. A fiú némán bólintott. Majd közelebb ment és zavartan nézett a leányra, a kis lepkére, azután a virágra. A leány segítette ki a zavarból:

— Mit keres itt ilyenkor?

— Virágot... és úgy látom, igazán szépet találtam. Mondhatom, a legszebbet...

— Igaza van! Elég szép! Annyira tetszik Magának a kék?...

— Igen, mert a maga szeme is az...

A leány elpirult és a kis pillangó kiröpült hófehér kezéből.

— Látja, mit beszél számárságot, most elröpült és nem tudok mit tenni a rovargyűjtőbe.

A fiú fogott egy másikat...

Elindultak hazafelé. Amerre mentek orgonailattal volt tele a levegő. A fiú a tavaszról mesélt és az utolsó fizikai szekundájáról...

— Itthon vagyok — suttogta a leány — köszönöm, hogy elkísért.

A fiú még mondani akart valamit, de a leány már eltűnt a kis-kapuban...

*

Akkor éjjel kék szemről és orgonavirágról álmodott a fiú. Azt álmodta, hogy a kék szem melegen nézett rá és hívta messze: egy hófehér országba, ahol minden fehér, még a virág is... A fiú menni akart, de sajnos megszólalt az internátus mord csengője és... fölébredt. Azután még sokáig nézett az izzó villanykörtébe, egy kék szemet keresett.

Aznap természetes fizikából ismét beszekundázott...

*

Mult az idő. Mindig gyakrabban találkoztak ott, a kis patak virágos partján. Némán nézték, hol a száguldó patakot, hol a kék eget, hol pedig egymás szemét. A fiúnak soh'sem jutott eszébe a fizikai rovó...

A bolondos májusi szellő egy régi nótát durúzsolt a fülükbe:

»... Az a tavasz, amikor a szív a szívnek megtalálja párját.«

Némán hallgatták. A fiú szemében egy érdekes fény jelent meg. Megfogta a leány bársonyos kezét és egy szót súgott a fülébe. A leány csak annyit válaszolt, hogy »én is«. Aztán boldogan megállapították, hogy ennél szebb szó nincs a világon...

Ez régen történt... Elmúlt a virágos tavasz, a gyönyörű május... Csak álom volt...

Lombhullató őszi szél súvít a korhadt fakeresztek között. Ráborult az alkony a néma temetőre... Egy fiú lépked némán, lehajtott fővel a süppedő sírok között. Megáll egy egyszerű fakereszt előtt és egy szál virágot tesz a kedves sírhantra... Azután lélekben összetörve földéző egy hófehér arcot és egy könnycsepp gurul végig szomorú arcán.

Nem igaz...

Jánka Zoltán V. éves, Kőszeg

Elmúlt a nyár... őszi volt. Nem volt már pacsirtaszó, virágillat a mezőkön. A fák is hullatták elsárgult leveleiket, melyek aztán játékszerei lettek a kihalt utcák jóbarátjának, a szélnek. Az utcákon csak siető embereket lehetett látni, akiket valahol öröm s boldogság várt. Szomorú volt kint minden, de egy kis szobában is. Annak a kis szobának ablakában állt a község fiatal tanítója, Havas László. Elgondolkozva nézte a siető embereket s szomorúan gondolt arra, hogy néki nincs hová sietni... Őt nem várja senki, nincs, ki megvigasztalná. Érezte elhagyatottságát. Elment az ablaktól, leborult asztalára s zokogott. Édesanyjára gondolt. Vágyott anyja ölelése, csókja után, melyek őt mindig megvigasztalták.

Lassan elmúltak a hosszú téli hónapok s jött a madárdaltól hangos, virágillattól kábító, napsugártól ragyogó tavasz. Egy májusi estén az ablakban állt Havas s szomjasan szívta magába a lágy tavaszi szellő szárnyán beszálló virágillatot, mely balzsamként hatott beteg lelkére. Nemsokára a beszálló virágillat közé lány ének s azt kísérő halk zene vegyült. Valami kimondhatatlan, kellemes érzés járta át szívét, érezte, hogy érdemes élni. Elfelejtett mindent, még a szerető édesanyját is. Elfelejtette vele egy kislány arca, melyet csak egy pillanatig látott, de örökre lelkébe vésődött. — A tanév befejeztével hazautazott Havas. De már nem boldogította semmi. Akkor volt boldog, amikor senkitől sem zavartatva, a csillagszöttes, enyhe, titokzatos nyári estéken a sötétlő égbolton lévő millió csillag fel-fellobbanó fényét nézve s az álomba szenderült tájnak altatódalt muzsikáló tücsköket hallgatva gondolkodhatott arról, aki egész lelkét betöltötte. Nem törődött semmivel, csak gondolatainak élt. Az édesanya azonban a megváltozott fiát most is úgy szerette, mint régen.

Lassan, de mégis eljött a várva-várt szeptember. Boldog volt Havas, hogy elmehetett hazulról. Eljött október is és amit a tavasz nem hozott meg, meghozta az ős. Megismerte azt, aki, mint ismeretlen nemtője, álmainak jólismert bájos alakja volt. Jobb lett volna, ha nem ismeri meg... Amíg nem ismerte, boldoggá tette a remény hogy majd megismeri s amikor megismerte, elvesztett mindent... Újból ős lett lelkében.

Ismét ős volt. Megint sárgák voltak a fák levelei. A gyenge napsugarak megtörték a hulló leveleken, aranyos ragyogást adva nekik. Most is szobájában ült Havas s kottáit forgatva elgondolkodott az életről, mely hozzá oly mostoha. A legtisztább tettét is félreértik s egy szóval semmivé teszik. Nem tudott a kislányra haragudni, — ártatlanabb volt az annál, semhogy haragudni tudott volna rá — csak az fájt neki, hogy ő egy senki, semmi... Kezébe került egy nóta: »Nem igaz, hogy szeretett...« Eszébe jutott a közelmúlt, melyből csak fájó emlék maradt, újból érezte az elhagyatottságot, mint egy évvel azelőtt. Elhomályosult szemmel olvasta a nóta szövegét: Távoli halk zene szólt — s oly csoda szép szeme volt...

Elborították szemét az előtörő forró könnyek, tovább nem tudott olvasni, sírt... Nagynehezen erőt vett érzésein, tovább olvasta a szöveget, de csak részleteket látott az elő-előtörő könynyektől: »Lesz még tavasz és szerelem — Bánatom nem mutatom, — Hogy hová jár, hogy kire vár, — Már sohasem kutatom...«

Megnyugodott, de szemébe tünt: »Nem igaz, hogy szeretett, — Csak elrabolta szívemet... — Csupa flört volt az egész — Most jön az ős, a feledés... — A levél pereg a fákról, — Mi maradt nekem a nyárból?...« s újból kitört belőle a keserűség... Amint sírt, egy kedves, szerető arc jelent meg előtte... az édesanyja arca. Újból, mint régen, hazavágyott édesanyjához, aki ismeri őt s csak szeretni tudja, aki majd zokogva zárja karjaiba hazatérő fiát. Vágyott az anyai csók s ölelés után...

Letérdelt... édesanyjáért imádkozott.

A kisértő

Mormer Ferenc III. éves, Baja

Árnyék suhan, ... nyughatatlan démon	Megmarkolja az ingatag szívét.
Sötét, végnélküli éjszakákon.	Beléoltja a halál csiráját,
Fel-feltűnik és lázasan kísért.	S gonosz mosollyal nevet az ajka,
Mesterkedik a lélek-halálon.	Aknázza, ássa a lélek sirját.

A gyönyörök egész fénycsóvját
Löveli mohó szemeid elé.
Mely láng porráéget minden erényt
S elcsal a szörnyü pusztulás felé.

Pistike dolgozni akar

Melcher Hugó III. éves, Eger

Szomorkodni, sírni, szomorkodni, sírni, élni. Ez az egész. Könnygémántok csillognak a szemeken. Élet. Bánatvirágok nyílnak a szívekben. Élet. Ködsóhajok szállnak az égbe. Az Úr Istenhez. Élet. Keserűség. A kalács elfeledt íze, mint tavaszi álom visszabizsereg. Élet. Embervirágok, feslő leány, fiú-bimbók mese nélkül született szomorú lelke. Élet. A ruha jóleső melege, a tiszta kisingecske csiklandozása, ünnepi illata, mint az elvesztett gyermekágy, kizuhant az életünkből. Harmatos kis faluról álmodó lelkünkben mindennap új, meg új szeget ver az élet. És új, meg új tanyát ver a bánat.

*

Zsibongva tódult ki a nép a színházból. Illatosan, lepke módra jártak a lányok, kipirult arccal, csillogó szemmel néztek lovagjukra. Autó suhant. A fék nyikorgott. Megállt. Elindult. Eltűnt. Aztán újabb autók, újabb bánatszegek egy kis kölyök lelkén. A hírdetőoszloppal megértették egymást. Nagy, tudós óra-fejével komolyan nézett le a kis kölyökre.

— Látod, pajtás, nincs kenyerünk. — Az élet csak rohant. Nem áll meg egy percre sem. Egymást kergették a villamosok, autók, fényesek, ragyogóak. A villanyreklámok felvilágítottak az égre, csúnya, lila, vörös fényükkel. Zúgott, zsongott, forrt, zakaolt, mint egy földi pokol a nagyváros szíve.

Kis jajok nem zavarták a mozielőadást. A primadonnák épp olyan szépek voltak, és épp annyi pezsgő fogyott el, mint máskor. Virág is volt, meg csokoládé tömördek, sok, csak apuka nem hoz soha haza kenyeret. Nagy attrakció. Már ötvenedszer. Fény, pompa, ragyogó toalettek, csak anyuka nem tud már varrni kis nadrágot, meg kis szoknyát. Mert nincs miből. Széchenyi, Grand Hotel, Korona, Pannónia és a Dunaparton alszik apuka is a padon. Reflektorok, csillárok és egy gyertya olyan drága. Tíz fillér.

Pistike másnap elhatározta, hogy dolgozni fog, hogy legyen kenyér, meg ruha, és ha karácsony lesz, gyertya is.

*

Nagy szürke állványok ölelték körül a házat. Pistike alatta még kisebb lett, mint valójában. Fölnézett a magasba. Motor zúgott és vitte föl a téglát. Nagy kerék forgott itt lent. Fönt meg egy kisebb. Milyen érdekes. Hogy forog a kerék. Ez a rész, ahol olyan kopott, rozsdás, egyszer fent van, máskor meg lent..

— Bácsi kérem!

Téglákat dobáltak egymásnak az emberek. Egyszer az egyik elejtette. Sorban mindegyik megállt. Az az ember felszisszent,

mert a lábára esett a téglá. Aztán jött egy ember és azt mondta, ügyetlen. Mehet. Jött egy másik helyette. Októberre kiadók a lakások. Nincs idő. Sietni. Aztán az az ember lehajtotta a fejét és elment. A Duna-part felé. A kerék tovább forgott. Ujból dobálták a téglát. Sietni. Pistike kerekre nyitotta szemét. Az egész kiskölyök két szem volt. Két fekete, szenvedő, könnyes gyöngy.

— Bácsi, kérem!

Egy mord, nagybajuszú ember végre meghallotta.

— Mit akarsz, kölyök?

— Dolgozni. — Azután tovább dobálták a téglát. — De bácsi, kérem! Dolgozni akarok! Tessék elhinni.

— Menj innen!... ne állj az útamba!...

— De dolgozni...

— Menj innen! — A kerék csak tovább forgott. A piszkos állványok az ég felé kúsztak. Parasztruhás lányok szaladgáltak rajta. Furcsa dobozokkal, ládákkal. A járásuk oly fáradt volt. Öregasszonyos. Pedig még lányok voltak. Testük alatt meghajlott a deszka és nyikorgott. Pistike szeméből kicsordult egy könnyecspepp, egy gyémánt az élet koronájába. Pistike előtt szivárványosak lettek az állványok, meg a téglák, a könnyön keresztül meggömbültek az állzak, meg a villamosok, aztán eltűnt minden és Pistike sírt nagyon.

Aztán reggel jött, meg este, aztán megint reggel, megint este. Pistike fáradtan feküdt le a szalmára és úgy fájt pici kis szíve, hogy még sem lesz ruha, meg nadrág sem, pedig már nem sokára itt a karácsony, a szent nap.

Hideg is volt már. Mindíg csókolgatta az újja hegyét, hogy el ne fagyjon. Elvitt kis kosarakat nagyságos asszonyoknak. Meleg, ételszagú konyhákban megpihent. Édes vízesések ébredtek öregedő kis lelkében. Meleg cipót vitt haza a pénzből. Aranyos, illatos kiscipót. Gyönyörűség volt csak magához ölelni is, illatát beszívni.

A hó is leesett már. Tisztaságot hazudott a Nagyvárosnak. Rongyos emberek — egész zarándokcsapat — nagy vörös lapátokkal kotorták, hányták a fehér havat. Pistike nézte szomorúan, nagy, csillogó szeméből megint kigurult egy könnyecske. Mert nem lehet dolgozni. A hirdetőoszlopon az óra is megállt. Valami kattant benne, aztán megállt. Mindíg félhetet mutatott. Mennyi ember dolgozik, siet, szalad. És Pistike nem dolgozhat. Milyen hideg a szél. És a kapu mellett, a kő még hidegebb. Nem is lehet már leülni rá. De már olyan fáradt Pistike. A hólapátoló emberek hosszú sora vonul el előtte. A keze már egészen meggémberedett. Soha sem lesz vége már. Még mindig jönnek. De olyan egyformák mind. Olyan bánatosak. Olyan sírósak. És még mindig jönnek. Kemény hideg van. Pistike csak néz maga elé. Előre. Nagy kerék forog a szeme előtt. Emberek dobálják a téglát. Sokan. És mind egyformák. De ő nem dolgozhat. Nem lesz szoknya a kis hűgának. Szép, piros szoknyácska.

Pistike lehunyta a szemét. A nagy kerék megállt. A hólapátolók sem vonultak már. Az emberek sem dobálták már a téglát...

A mennyországban nem esik a hó.

A mennyországban nem építenek házat.

Pasteur és a veszett-kutya

Pavetits Ferenc IV. éves, Szeged

1831. októberének valamelyik napján történt, hogy egy 9 éves fiúcska minden tagjában reszketve bontakozott ki abból a tömegből, mely Kelet-Franciaország egy hegyi falucskájának a kovácsműhelye előtt tolongott. Az emberek izgatott morájába belevegyült egy sziszegő hang. Az a hang, melyet a kovács fehéren izzó vasa egy élő ember húsából váltott ki. A szerencsétlen áldozat pedig rettenetes kínok között fetrengett a durva operáció közben. A szerencsétlent pár perccel előbb veszett farkas marta meg, amely rekedt üvöltéssel, tajtékzó szájjal rohant végig a falucska utcáin és megmarta mindent, ami eléje került. Az ijedten hátráló fiúcska pedig Louis Pasteur volt, egy arboisi tímár fia. Multak a napok és hetek, a veszett farkas áldozatai közül nyolcan haltak meg, a veszettség kínjaiban, nyolcan fulladtak meg a víziszonytól keletkezett torokgörcsben.

— Mondja csak édesapám — fordult a kis Pasteur az apjához — mitől vesznek meg a kutyák és farkasok és miért halnak meg azok, kiket a veszett kutyák marnak meg.

— Talán az ördög szállta meg a farkast. Különbön is tudhatod, hogy ha az Úr úgy rendelte, hogy valakinek meg kell halnia, hát az ellen az emberfia úgy sem tehet semmit.

Igy felelt a jámbor tímár, fia kérdezősködésére.

1831-ben még a bölcsék bölcse sem tudta volna megmondani, hogy miért halnak meg az emberek a veszett eb marása után.

Az tény, hogy az előbb említett esemény mély nyomokat hagyott Pasteur lelkében, de korántsem ez indította arra, hogy majd felnőtt korában bacilusok után kutasson. Életének első húsz esztendejében semmi sem utalt arra, hogy Pasteur valaha is nagy kutató lesz. Törhetetlen szorgalma volt és ennek tulajdonítható, hogy már húsz éves korában segédtanár lett a besansoni kollégiumban. Pár év múlva Párisba ment, a tanárképző főiskolára.

Ott Dumas vegyész tanár előadása alatt, a kémia szépségétől elragadtatva, határozta el, hogy vegyész lesz. Rövidesen meg is kezdte kísérletezéseit jószagú és pompásszínű folyadékokkal. Majd a borkősav kristályaival kezdett behatóbban foglalkozni. 26 éves korában jelent meg első nagyobb felfedezése a borkősavról.

Rövidesen kinevezték a straszburgi egyetem vegyészeti tanzékre. Itt megnősült, majd a lillei egyetemre ment, ahol egy cu-

korgyáros kérésére az erjesztő baktériumokkal kezdett foglalkozni. Innen Párisba ment vissza, mert kinevezték az Ecole Normale igazgatójává. Itt tovább folytatta kísérleteit az erjesztő gombákkal, míg 1865-ben, volt tanára, Dumas kérésére a Dél-Franciaországi selyemhernyóvést kezdte tanulmányozni és pár év alatt sikeresen le is győzte. 1878-ban bebizonyította, hogy az addig lenézett magyar Semmelweisnek igaza volt, mikor azt állította, hogy a gyermekágyi lázt fertőzés okozza. 1880-ban felfedezte, hogyan lehet a lépfene baktériumokat megszelídíteni, azaz annyira legyöngíteni, hogy csak gyengén betegítse meg az állatot, de meg ne ölje. Az ilyen betegségből kigyógyult állatok ellenálltak a legerősebb fertőzésnek is. Ezt a módszert alkalmazzák még ma is a legtöbb fertőző betegségnél.

1882-ben kezdte meg új munkáját. Két szolga megfelelő módon szétfeszítette a hatalmas veszett buldog fogsorát, miközben Pasteur, nem törődve, hogy a kutya nyála a kezére csöppen, vékony üvegcsövön szívta fel a kutya szájából a tajtékot, hogy abban tanulmányozta a veszettség ismeretlen csiráit.

Hogy miért éppen a veszettség vírusait akarta megtalálni, mikor még sok olyan betegség volt, melyet szintén nem ismert senki és sokkal több áldozatot szedett, mint a veszettség, máig sem tudja senki.

Pasteur, aki már 60 éves volt és nagyon, nagyon fáradt, ezt a legnagyobb kutatását is hibákkal kezdte.

Veszettségben elhalt kis gyermek nyálában egy különös alakú, nem mozgó csirát talált, amit alakjáról 8-as képu mikróbának nevezett el. Az Akadémia előtt is ismertette ezt a mikróbát, mint a veszettség okozóját, de csakhamar rájött tévedésére, mert a saját nyálában is talált ilyen 8-as mikróbát.

Végre 1883-ban rábukkant a helyes nyomra. Egy napon gúzsba-kötött veszettkuttyát hoztak a laboratóriumba. Több egészséges társával zárták egy ketreche. Négy társa hamarosan meg is veszett, de kettő még hónapok múlva is egészséges maradt. Hiába oltotta a kuttyák nyálát tengeri malacok és nyúlak bőre alá, az eredmény nem volt teljes. Hat nyúl közül csak kettő betegedett meg az úgynevezett bénulásos veszettség tünetei között. Hiába kereste a baktériumokat mikroszkópjával, hogy aztán megszelídítse, nem találta meg őket soha. Ekkor mentő ideája támadt Pasteurnak, amit sietve közölt aszisztensével, Rouxal.

— A veszettségnek a vírusa ugyebár harapás útján kerül az emberbe, majd megtalálja az utat az ember agyvelejébe. Minden jel arra mutat, hogy a csíra, amit olyan hasztalanul keresünk, az állatok idegrendszerét támadja meg. Ebből az következik, hogy az agyvelőben kell keresnünk ezt az ismeretlen csirát. Talán tenyésztani tudnánk az agyvelőben, a nélkül, hogy meglátnánk a mikroszkóppal. Szóval használjuk fel az élő állat agyvelejét tenyésztó talajnak. Ha a baktériumot a bőr alá visszük be, az talán elvész a szövvényes organizmusban és nem találja meg az utat

az agyvelőbe. Kérdés, nem juttathatnók-e be a ragályozó anyagot egyenesen a központi idegrendszerbe?

Roux nyugodtan hallgatta Pasteur álmódzásait és halkán válaszolt:

— De mester, nem látom be, hogy miért ne volna ez lehetséges. A kutyát egyszerűen meglékeljük és ott beoltjuk a vírusokat.

Pasteur, aki teljesen járatlan volt az orvosi tudományokban, nem tudta, hogy ezt a műtétet embereken is gyakran végzik, dühösen kiáltott Rouxra:

— Mit mond? Meg akarja lékelni a kutya koponyáját? Hisz rettenetes fájdalmat okozna szegénynek, esetleg meg is bénulna. Ezt nem engedem meg!

S így a túl érzékeny Pasteur csaknem megfosztotta az emberiséget attól, amit csodás elméje kigondolt.

De Roux nem engedelmeskedett a mesternek. Elvégezte a műtétet és az élő agyvelőbe fecskendezte a veszettkutya nyálát. Pár nap múlva megmutatta Pasteurnak a megoperált, de azóta már meggyógyult kutyát. Pasteur meg volt elégedve az eredménnyel. A kutya két hét múlva megveszett. Most már korlátlan mennyiségben állt rendelkezésükre beteg állat. Így már hozzá láthattak a láthatatlan vírusok megszelídítéséhez. Ez azonban nem ment nehézségek nélkül. Pasteur lehetetlennél lehetetlenebb kísérleteket próbált, minden eredmény nélkül. Az aszisztensei már-már kidőltek mellőle, csak Pasteur csodás egyénisége tartotta még bennük a lelket, hogy folytassák a kísérleteket. Ezek a kísérletek már csak azért is örültségnek tündek fel, mert addig az egész tudomány egyetlen gyógyult esetét sem ismerte az emberi, vagy állati veszettségnek.

(Folytatjuk.)

Hajnalpír

Berta Julianna IV. éves, Dombóvár

Tényleg. Olyan volt ő, mint a hajnalpír. Kedves, gyenge, hamar múló hajnalpír.

Együtt ültünk a nagy hársfa alatt. Én alacsony szármóllyon, ő nyugágyon. Elöttünk csacsogott a Séd áttetsző vize, mellettünk dübörgő, kattogó malom ágaskodott; fölöttünk, az ég azúrján kacagott a napfény; madarak röpködtek a légben; sárga lovak gabonától recsegő szekereket vontattak; körülöttünk nyüzsgött az élet: a mi világunk mindezt kizárta magából. Az ő világában csak ketten éltünk: Ő, meg én!

Nem bámult a tarka, színes rétre. Nem kívánt virágot, játékot, cukrot, csemegét... csak rám emelte két sötét szemét, hófehér kezeivel átölelte a nyakam és úgy duruzsolta... nem, nem duruzsolta, kért... kért, mint az éhező gyermek puha kenyeret: »Lilla! mesélj!«

Szívesen meséltem. Azok a sötét, rimázkodó szemek, azok az ölelő kis lány karok megtanítottak mesélni... mesélni, hazudni... Hazudni egy szebb világot, boldog embereket, egészséges gyermekeket.

Hajnalpír hallgatott... és én meséltem, hazudtam neki.

Mesém legtöbbször kisfiúról szólt, aki nyáron bágyadtan, betegesen fekszik, de engedelmesen beveszi mindig az orvosságot és mikor csikorgó hó fedí már a földet, csilingelő szánon vidáman ugrádozik az a gyermek.

Hajnalpír halkán megkérdezte: »Ugye, én jó vagyok? Ugye vigyázok magamra!... Ugye Lilla, még meg fogok gyógyulni?...

— Hogyne, hogyne, kis csacsikám, persze, hogy meggyógyulsz! Majd meglátod — biztattam gyorsan.

Óh, nem szabad neki tudnia, hogy ő Hajnalpír, tünékeny, gyenge...

Igértem neki, hogy övé lesz az élet, pedig... ez oly nehéz volt! Mikor így ígértem neki, mintha a malomkerék azt kattogta volna: »Nem igaz! Nem igaz! Nem igaz!«

* * *

Szerettem volna messze menni az én kis védencemmel, messze, messze, ahova nem hallatszik a malom utálatos, gúnyos, de igaz szava: »Nem igaz! Nem igaz!«

* * *

Nem mentünk messze. Azaz én nem mentem messze!

Hajnalpírt az anyja, nem! (Hajnalpírnak nem volt anyja... Hajnalpír csak engem szeretett...) hanem: Alikát az anyja alkonyatkor bevitte a szobába. Nekem is be kellett mennem.

Ha Alika-Hajnalpír — húzódozott az orvosságtól, vagy nem akart enni, elég volt annyit mondanom: »Hisz, tudod Alika, az a kisfiú megette...« mire ennyit mondtam, Alika már a kezében szorongatta a kis kanalát, vagy szép csendesen bevette az orvosságot...

* * *

Vasárnap volt.-re mentem szentmisére. Alikának megígértem, hogy fogok érte imádkozni. Alika átfonta a nyakam forró karocskáival, megcsókolt... és én gyorsan elindultam. Valahogy oly nehéz volt otthagynom. Szerettem volna minden lépésnél visszafordulni... hisz tudtam, hogy valakinek hiányzom... valaki szomorúan bámul most a hímes rétre... észreveszi a körötte nyüzsgő életet, az ugráló, virgonc gyerekeket... de nem tudtam, hogy Hajnalpír rövid élete hanyatlóban... most... most, mindjárt megtörik a fénye... Hajnalpír eltűnik. Alika haldoklik!... Nem tudtam!

* * *

Fehér koporsóba fektették Alikát. Drága kis kacsoi kihült teste mellett... sötét, bízó szemei lezárulva... Hajnalpír fekete, tömör föld belsejében alszik... alszik, csendesen...

* * *

Többé soha nem mesélek, nem hazudok! A halál elől nincs kitérés!... Hajnalpír is meghalt... én is, te is, mindenki meghal!...

No, most kattogd malomkerék: »Nem igaz! Nem igaz! Nem igaz!«.... Igen, hallok kattogásod: »Igy igaz; így igaz; így igaz!!!...«

Havazás előtt . . .

Vuerli Magda
IV. éves, Veszprém

Késő őszi szél suhan át öreg városunkon. Zenéje bús, komoly, mintha a tél üzenne már...

Julcsa néni szegényes kis szobájában üldögél, kezeit ölében összekulcsolva, nézeget kifelé. Foltos, kopott ruhája nem árulja el, hogy valamikor a város leghíresebb varrónője volt. A fiatalság és a jólét oly gyorsan elszálltak, mint a madár. Jött az öregség, a gond fehérre festette Julcsa néni szép fekete haját. Az emberek elfeledték, mint a gyermek elfelejti régi játékát, ha újat kap helyébe. Most itt ül tehetetlenül... A hálátlan unoka, akiért életét áldozta, akinek szíve minden melegét odaadta, kitaszította... Csak addig kellett, amíg dolgozni tudott... Könnyek szöknek Julcsa néni szemébe, veszi famankóját s elindul a templom felé...

A templom előtt egy szegény asszony ül kicsiny gyermekével. Inne nem zavarják el, itt nincs szemrehányó tekintet. A kicsike szorosán átöleli anyja nyakát és ennivalóért sír. Testét rózsapirosra csipi ki a hideg, az anyai szereteten kívül semmi sem melengeti... Összerezzen Julcsa néni a nyomor láttára, nincs hajlék, élelem, ruha, tüzelőanyag s már itt van a küszöbön a tél. Letérdel az oltár elé, hogy elmondja a legszebb imádságot: »Mi atyánk, ki vagy a mennyekben...« A templomban egy kis imbolygó fény piros sugarakat szór kifelé, jelzi Krisztus, a nagy király jelenlétét, aki segítők kezét nyújtja a szegények felé!...

Künn, semmivel sem törődve, egyhangúan füttyörész a szél: »jön a tél... a tél!

Hány Julcsa néni él mostanában... Gondoljunk rájuk!

Nem fáj semmi

Vorák József III. éves, Szeged

Nem fáj semmi.
A hosszú utca
porlepte arca sir,
(Elment az ablakunk előtt
a délutáni hír)

Egy éve volt ...
Én mentem arra.
Pettyes ruhában várt,
(Kis kertjük csókos útjain
az én időm lejárt)

Nem fáj semmi ...
Csak úgy, ha néha,
egy édes bús legény
eljár az ablakunk alatt ...
hozzá ..., mint egyszer én.

Kérés

Vargity Klára IV. éves, Baja

Fehérruhás kis Jézusom!
Téged szépen kérlek,
Karácsonyi ajándékul
Kardot, puskát kérek,

Karácsonyi kis Jézusom!
Csak még egyet kérek,
Pejparipát, huszárcsákót,
Ezt, ó ezt hozza, kérlek!

Azzal fogom majd legyőzni
Az oláhot, rácot.
Ellenségtől visszaveszem
Szép Magyarországot!

Ezen fogom majd bejárni
Nagy Magyarországot
S hirdetem majd mindenfelé:
„Magyar szabadságot!

Barátot . . .

Békés Géza I. éves, Sárospatak

Én nem ölelésre, én nem csókra vágyok,
Keresve-keresek egy igaz barátot,
Egy megértő szívet,
Rokonlelket, hivat . . .
Álnok rejtett céljaim nincsenek,
Szavaim titkot nem rejtenek . . .
És mégis senkise ért,
Engem jó szóval még senki se kért . . .
Megértő szívre várok,
S legyen bár közben akna, árok,
Én szökkenve áttöröm,

És megöl tán a nagy öröm,
Ha megtalálom . . .
De úgysem lesz így és majd soha senki
Nem fogja a szívet lelkemhez emelni,
Mert más vagyok mint a többiek . . .
Engem nem kötnek a földiek . . .
Én a föld, a sár-por fölött állok;
Magam vagyok és mindenkit látok,
De nem ölelésre, de nem csókra vágyok
Csak szívből keresek egy igaz ba-
[rátot . . .

Az én életem

Csáki Imre V. éves, Budapest

Egy vitorlás a tengeren . . .
az én életem.
Körülöttem nincs senki,
nincs már senki velem.

De, messze-messze, ott a part
[felett
valaki esdve nézi a felleget.
Valamire kéri talán?
Az én szívem azt súgja,
ez az édesanyám.

Ha elfáradtál a tanulásban, felüdíti lelked a Tanítójelöltek Lapja.

REJTVÉNY

1	2	3	4	5	6					7	8	9	10	11	
	12														
14		14/a													
15														16	
17	18			19	20	21								25	26
27			28							29			30		31
32		33			34					35		36		37	
				38						39		40			
				41						42					
43	44		45		46					47		48		49	
50			51	52						53		54		55	
56		57									58		59		
		60			61					62	63				
		64			65					66		67			

Beküldte: Domina Imre III. éves, Szeged

Vizszintesen: 1. A kereten körbehaladva — ezt a címet minden képzősnek tudnia kell; 12. Vissza olasz vívó; 13. Ékezethibával — May regény címe; 14/a. Ót dicsérik — németül; 15. Lakat; 16. Műveltető igeképző; 17. Eleven; 19. Ige — félmultban; 22. A bátor igéje; 25. Ékezettel — növény; 27. Kicsinyítő képző; 28. Vissza — katekizmus; 29. Van szülői, egyházi stb.; 31. Igeköztő; 32. Állati lakóhely többesszámban; 34. Híg folyadék; 35. Személyes névmás; 36. Gyümölcs; 38. Van ilyen búza is; 39. Az izmokban van; 41. Ke-vel a végén — a Láthatatlan emberben is szereplő női név; 42. M. N. V.; 43. Fordítva — női név; 46. Mindennek van; 47. Egy betű közbeszúrásával — török férfinév; 48. Kis gyermek; 50. Műveltető igeképző; 51. Ige; 53. T. T. M. E.; 55. Mássalhangzó kiejtve; 56. Két szó: személyes névmás, egy betű közbeszúrásával — nemes — németül; 58. A lárma; 60. A francia forradalomból ismert pap neve fonetikusán; 62. Ékezet nélkül — aki . . . talál; 64. A. A. A.; 65. Egy betű közbeszúrásával — japán pénzegység; 66. Gyakori latin főnév végződés; 67. Fordítva — erdei állat.

Függőlegesen: 2. Személyes névmás; 3. Sok fa — névelővel; 4. G. R. R.; 5. J. A. W.; 6. Vonatkozó névmás; 7. Fordítva — 56 római számjegyekkel; 8. Ato-betűi felcserélve; 9. Költői műfaj (b=a); 10. Ige multidőben; 11. Igeköztő; 18. Talál; 19. Igeköztő; 20. Ékezethibával — egyik királyunk neve; 21. Kisfaludy Károly két műve; 22. Egy bizonyosfajta tudományban jártas; 23.

Háztetőt fednek vele; 24. Ékezettel fedd; 26. fordítva — enyém latinul; 28. Egyszerű gép; 30. Kicsinyítő képző; 33. Gyilkos szerszám névelővel; 37. Dél-amerikai főváros; 38. Személyes névmás; 40. Derekunkon viseljük; 44. Van ilyen csiga is; 45. Attila felesége (s=o); 48. Ige — felszólító módban; 49. Fordítva — folytonossághiány; 52. Ige — felszólító módban; 54. A sav teszi; 57. Két szó: kötőszó, névelő; 59. Ha esik az eső, azt mondjuk, hogy az idő; 61. Fordítva — az embernek van belőle husz; 63. Csapadék.

A 3. számunkban közölt rejtvényt helyesen fejtették még: Schilly Erzsébet IV. éves, Budapest (Salvator-imt.); Szekrényes Erzsébet III. éves, Kóbor István V. éves, Baja; Ditz Sarolta, Kövály Alice, Szántó László III. évesek, Eger; Baros Gyula V. éves, Esztergom; Mácsai Etelka, Murányi Erzsébet I. évesek, Matos Gizi, Vitvera Gyula IV. évesek, Mann István V. éves, Kalocsa; Bíró Lajos, Király László IV. évesek, Almási Tibor, Fazekas Dezső, Walter Mihály V. évesek, Szeged; Leitner Erzsébet V. éves, Veszprém.

A többi, 8 beküldött megfejtés hibás.

A könyvet, sorsolással, Schilly Erzsébet nyerte.

A helyes megfejtés ez:

Vízszintes: 2. idaho; 6. rövid; 7. kór; 8. ura; 10. előkészítés; 14. le; 15. ló; 16. ev; 17. fű; 19. só; 21. ór; 22. iktat; 24. olcsó; 26. Mór; 28. edz; 29. Zára; 31. Orci; 33. Ipek; 34. Knie; 35. aa; 36. k; 37. nél; 39. Ági; 41. idő; 42. Raa; 43. sanda; 47. Sió.

Függőleges: 1. sav; 2. írok; 3. döré (erőd); 4. hiúz; 5. Odri; 7. kő. 9. at; 10. eleim; 11. Levkózia; 12. élősdiek; 13. soroz (sóroz); 17. fa; 18. útrakelő; 19. Soroksár; 20. ól; 23. Trapani; 25. Cecília; 30. re; 32. rn; 38. édes; 40. Gara; 44. as; 45. Nis; 46. dó.

A keresztrejtvényt beküldőknek a jövő számban üzenünk.

SZERK. ÜZENETEK

Mindenkinek. A novemberi számunkban hirdetett elbeszélés-pályázatot több helyről jött kérésre december 20-ig meghosszabbítjuk. — Többen panaszkodtak, hogy »T«-betűs jelvényünket sok helyen és silányabb minőségben árusítják és hogy illetéktelenek is felúzik azzal az indokolással, mintha ez Trianon ellen tiltakozó jelvény lenne. Elhatároztuk, hogy készítettünk egy új jelvényt, melyet csak egy helyről lehet beszerezni, hogy illetéktelenek ne jussanak hozzá és a gyártását szabadalmaztatjuk, hogy egységes, jóminőségű legyen. **Pályázatot** hirdettünk a jelvény kivételére. Küldjétek be térveiteket rajzban, (egy pályázó többet is küldhet.) A kivételre kerülő terv készítőjét 10 pengővel jutalmazzuk. Beküldési határidő: 1932. december 31. — **Télapó.** Kedves. Mások legyen bátorágod nevedet megírni. — **Egy kínai látogató.** Legközelebb jön. — **Mátra hegység.** Gyenge. Sokat kell még olvasnia.

Rímek, ritmus! Prózát írjon! — **Nem bűn.** Kedves. Elteszem, talán jön. — **Mária segített.** Érdekes, bár nem egészen új. Végén siet, de hiány azért nincs. Dolgozz! Elteszem, majd meglátjuk. — **Isten veled falu legszébb...** Bizony, a stílussal baj van. Vannak tárgyi hibák, erős kitételek »...dermesztő sárga folt...« Az idő vastogával tárgyak küzdenek, nem az ember! — **Aki megtalálta az Istent.** A komoly és igazán szép tárgyhoz, ügyes meséhez a gúnyos stílus nem illik. »Orr-pecsétviasz,« stb.« kevésbé sikerült hasonlatok. »...nagy hévvel felkiált: Hát nem félek...« Álpáthosz. — **Honvágy.** Talán később jön. — **Az öreg tanító.** Még kezdő. A cselekmény jó. Stílus? Olvass! Középen hibázod el. — **Áradás.** Jó, alapos, de túlhosszú munka. Találón rajzolod a mozgolódó falut. Egyelőre elteszem. Irj! — **Virág a viharban.** Szép virágmese, gyöngéd lélekkel kigondolva, stílus is elég jó. A második rész erősen prédikái, tulságosan tanít. Kár. Irjon, a következő munkáját várom! A versben gyenge rímek, ok nélkül ismétlődő gondolatok vannak. Próza a Te területed kedves Testvér. — **Visszaemlékezés.** Ilyen eseményt nem örökítünk meg. Irni tudsz, kérlek, használd fel másra. Várlak! Gyere! — **Álom.** Mindnyájunk álma körülbelül ez, éppen ezért ismert. Irni tudsz! Várom a legközelebbit. — **Jó anyámnak.** Egy levél érkezett ide, ami azt mondja, hogy ez nem a te munkád! Súlyos vád! Igaz-e, nem tudhatom. A vers nem valami híres. Vissza semmit sem küldünk. — **Őszi sóhajok.** Külön álló dolgok, mi nem használhatjuk, bár van közte jó. Másik nagyon szép. Új gondolatok. Eltettem, talán majd jön. Várunk tovább. — **Tiszavirág.** Van gondolatod, sok a kedves, találó hasonlat, de egység nincs. A tiszavirágért nálunk nem kell a középre evezni. Kedves, érző lány-lélek. Sejtéseid érdekesek. Irj! — **Adventi ének.** Tőled sokat várunk, ha már első alkalommal ennyit nyújtasz. Majdnem sikerült. Súlyos gondolatok. Előbb kisebb dolgokba kezdj. Sikerek után menj újra ennek a témádnak. Irj. — **Foszlányok.** Nagyon is az tartalmilag. Csak itt-ott jó a verselés. A másik szép. Vannak gondolatok, rímek, de még nem az, ami nekünk kell. Irj. — **Vezess utamon, Istenem.** Vallásos lélek megnyilatkozása. Az 1. versszak jó, 2. végén döccen, tovább fokozatosan gyengül. A másik jobb, de kezdő vagy. Ha ilyen irányban is akarsz működni, olvass sok modern költeményt, de ne válogatás nélkül. — **Rám nézel, Istenem.** Egyszerű, csendes, jó vers. Elteszem, de ezzel még nem ígérek semmit. Irjon. — **Könyörgés.** A hosszú sorok miatt ez a kevés rím sem érvényesül. Maga a tárgy, s a mondatok szépek. Munkásságodért dicséret. Nagyot villámlik... tartalma érdekes, de mért kell versbe préselni? Nézzétek a térképet! Ugyanazzal a szóval kezdesz sort, amivel befejezted. Zökken. Gondolatot ne ismételj. Nem költemény, csak verses alakban sorokba írtad. Mind szép gondolat, írj rólok prózában. — **Harangoznak a faluban.** Mintha már Petőfi megírta volna, te csak kifejted. Életünk hajója. Jó gondolatfuttatás, de nem vers. Feltámadunk. Elég jó, de mivel nem tünteti ki magát valamivel, versed, még nem közöljük. Tudniillik versben bőven válogathatunk. A koldus 3. versszak ront. Próbáld újra, másképp feldolgozni, bár ez nehéz lesz. Irj. — **Tavaszt várok.** Tudsz verselni, a gondolategységre vigyázz! Az 1. versszakban már megvan s a 2.-ban újra csak várod a tavaszt. Visszaélés?! Őszt, tavaszt keversz. Kár a jó részekért. Irj! — A többi levélre, munkára a jövő számban üzenek, türelmet és bocsánatot kérek.

Borbély munkát

BECKER

borbélynál végeztessünk.

Tanítójelölteknek nagy
kedvezményt nyújt:

Borotválás . . . 16 fillér

Ollóval hajvágás 50 fillér

Géppel „ 40 fillér

Hygénikus, tiszta munkát
készít. — Cim:

BECKER JENŐ

uri- és női fodrász Ujszeged,
Vedres-u. 1/b. Gyógyszertár mellett.

Tornász, vivó és atléta
**frikók, nadrágok
és cipők**

speciális készítője

SCHÄFER TIBOR

Budapest

1. Döbrentei-tér 4.

Telefon: 539—31.

Egyensapkák szövetsből, bársony-
ból, zománcozott jelvényvel saját
műhelyemben a legszebb kivitelben
készülnek.

Közismert legolcsóbb
beszerzési forrás!

Tessék árajánlatot kérni!

A kitűnően bevált s mind szélesebb körben bevezetett, min-
den képzőben örömmel használt

**60 elő- és utójáték orgonára v. harmo-
niumra a használtabb hangnemekben**

c. munka nagy segítségére van az egyházi zenével foglalkozó
tanuló ifjúságnak és gyakorló kántoroknak. Elismerő levelek,
nyilatkozatok.

Hogy a mai nehéz gazdasági helyzet dacára is megszerez-
hető legyen, a bolti 5 P-s ár helyett, ha legalább 10 megren-
delő előre beküldi az összeget egy összegben: ára példányon-
ként 2 P. Portóra példányonként 10 f. 10 példánynál kevesebb
ára példányonként 3 P, portó 30 f. Összeg előre beküldendő.

Kapható kizárólag a szerzőnél:

AROKSZALLASY JANOS kántor-karnagnál **SZEGEDEN.**

Ugyancsak itt kapható fenti szerzőtől 4 eredeti magyar dal
énekre és zongorára. Ára 50 fillér.

Mindkét munka elsőrendű nyomdai kiállítás.

Pártold azt,
aki nálunk hirdet!

Magadon segítesz,
ha hirdetőinket pártolod.

Hivatkozz, lapunkra!